

مرجان کیان^۱

اهداف و چشم اندازها

«انجمن مطالعات برنامه درسی استرالیا»^۲ در سال ۱۹۸۳ میلادی به عنوان انجمن آموزشی بسیار گسترده که از علایق متخصصان تعلیم و تربیت در زمینه برنامه درسی حمایت می کند، تاسیس شد. این انجمن از تمام متخصصان تعلیم و تربیت در تمام سطوح که در داخل یا خارج استرالیا هستند، پشتیبانی می کند به طوری که تمام دانش آموزان بتوانند به برنامه درسی معنادار، مناسب و پویا دست یابند. در حقیقت، این انجمن حمایت ها و مدیریت در سطح ملی در حیطه برنامه درسی را فراهم می کند. عملکرد این انجمن در راستای بهبود و اصلاح برنامه درسی در زمینه ی عدالت اجتماعی، برابری و احترام به حقوق دموکراتیک همه افراد پیش می رود.

اهداف انجمن مطالعات برنامه درسی استرالیا، از طریق همکاری و تعامل با گروه های آموزشی و سازمان های منطقه ای و بین المللی محقق می شود به گونه ای که انجمن برای تحقق اهداف خود، به دنبال همکاری با معلمان و مدارس، انجمن های تخصصی و سازمان های دولتی است. اهداف انجمن در عرصه های مختلف از جمله پژوهش، نوآوری، سیاستگذاری، نقد و طراحی برنامه درسی شکل گرفته است که بر این اساس، فعالیت های انجمن را می توان در محورهای ذیل دسته بندی کرد:

- مدیریت برنامه درسی در سطح ملی
- مشارکت در پژوهش های برنامه درسی
- نقد برنامه درسی و طراحی برنامه درسی پاسخگو
- تشکیل نشست ها و گردهمایی ها برای تبادل اطلاعات در حوزه برنامه درسی
- طراحی و انتشار منابع و مواد برنامه درسی
- اجرا و برگزاری کنفرانس ها و سمپوزیوم های دوجانبه در حیطه برنامه درسی
- حامی برنامه جایزه GVMA^۳

ساختار تشکیلاتی و عضویت

انجمن مطالعات برنامه درسی استرالیا، انجمن تخصصی گسترده در سطح ملی و بین المللی است که اعضای آن شامل معلمان و مدیران، مسئولین آموزشی، مشاوران، مدرسان، پژوهشگران دانشگاهی، والدین و دانش آموزان هستند. کمیته اجرایی این انجمن، مسئول اجرای فعالیت های انجمن است که دفتر مرکزی آن در پایتخت استرالیا شهر کامبرا^۱ قرار دارد. کمیته اجرایی شامل سه عضو منتخب (از جمله رییس انجمن، معاونین رییس، مدیر اجرایی)، پنج عضو منتخب دیگر، دبیر اجرایی کنفرانس ها، دو سردبیر مجلات می شوند. در حال حاضر اعضاء دفتر مرکزی انجمن شامل مدیر کل، مدیر مالی و اداری، مسئول اجرایی هستند.

Kian@khu.ac.ir

^۱. استادیار گروه مطالعات برنامه درسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران.

^۲ - Australian Curriculum Studies Association

^۳. The Garth Boomer Memorial Award and Lecture

افرادی که به طراحی برنامه درسی اثر بخش، آموزش و یادگیری با کیفیت، پژوهش های نوآورانه و مسائل برنامه درسی ملی علاقمند هستند، می توانند در انجمن مطالعات برنامه درسی استرالیا عضو شوند. مزایای عضویت در این انجمن برای اعضاء آن زیاد است که برخی از این مزایا عبارتند از:

- دسترسی به مجله «چشم اندازهای برنامه درسی»^۲ و خبرنامه های انجمن که اعضا را در جریان جدیدترین رویکردهای ملی و بین المللی مرتبط با برنامه درسی، نوآوری و ارزشیابی قرار می دهد.
- تخفیف برای دریافت انتشارات مختلف انجمن مانند مجلات، خبرنامه ها، منابع آموزشی، مجموعه مقاله ها و گزارش کنفرانس ها.
- تخفیف ویژه برای شرکت در کنفرانس های انجمن که در ایالت های مختلف استرالیا برگزار می شود.
- ایجاد فرصت رأی دادن برای اعضا انجمن؛ حق انتخاب هیأت اجرایی انجمن و تعیین سیاست ها و تصمیم گیری درباره تغییرات.
- تخفیف برای دریافت مجله «مدرس دوره ی ابتدایی و متوسطه»^۳.
- ملحق شدن اعضا به «انجمن بین المللی پیشرفت مطالعات برنامه درسی»^۴.
- دسترسی به مشاوره های تمام وقت از طریق کارشناسان.
- دسترسی به منابع مختلف (شامل محتوای برنامه درسی، سلسله مراتب یادگیری، تمرین فعالیت ها) تحت عنوان «فعالیت های نوآورانه و پویای آموزشی برای مدارس»^۵.
- دریافت منظم رایانامه های انجمن به گونه ای که اعضا از اطلاعات و فعالیت های جدید حوزه مطالعات برنامه درسی در سراسر استرالیا مطلع می شوند.

اصول انجمن برای برنامه درسی ملی

اصولی که توسط این انجمن برای برنامه درسی استرالیا در سال ۲۰۰۹ میلادی تدوین یافته است، براساس توجه به اهداف این انجمن شکل گرفت. اهداف اساسی انجمن در زمینه مدیریت برنامه درسی، طراحی منابع، تعامل، نقد و تدوین برنامه درسی پاسخگو و همچنین مشارکت در حوزه پژوهش برنامه درسی بوده است.

بدین ترتیب از نظر این انجمن، «برنامه درسی»^۶ عبارت است از آنچه آموزش داده می شود (دانش، درک، مهارت، ارزش)، چگونه آموزش داده می شود (پداگوژی، سبک تدریس)؛ چگونه ارزشیابی می شود (سنجش، آزمون، گزارش نتایج). برنامه درسی از طریق عوامل اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و تاریخی شکل می گیرد. فرایند برنامه ریزی درسی شامل انتخاب، تفسیر و اجرای دانش، مهارت ها، ارزش ها و باورهای مبتنی بر فرهنگ است.

از نظر انجمن مطالعات برنامه درسی استرالیا، برنامه درسی باید دارای ویژگی های ذیل باشد:

- مبتنی بر ارزش های فردی و اجتماعی جاری
- مبتنی بر انتخاب متعادل و روشن برگرفته از حیطه های اساسی دانش بشری.
- منجر به یادگیری عمیق موضوعی و بین رشته ای شود.
- افراد را به یادگیرندگانی خلاق و دارای یادگیری مادام العمر تبدیل کند.

1. Canberra

2. The Curriculum Perspectives

3. Primary and Middle Years Educator

4. The International Association for the Advancement of Curriculum Studies (IAACS)

5. The Innovation and Dynamic Educational Activities for schools (IDEAS)

6 - Curriculum

- دانش، درک، ارزش ها و مهارت هایی را برای افراد ایجاد کند که به شهروندانی فعال، آگاه، خلاق در جامعه دموکراتیک تبدیل شوند.
- برنامه درسی باید دارای دیدگاه های جهانی باشد و زمینه های تربیت شهروند پایدار جهانی و مسول را فراهم کند.
- برنامه درسی باید به طور جامع به شناسایی و شکل گیری گروه های متنوع فرهنگی، سیاسی و اقتصادی در جامعه بپردازد.
- برنامه درسی باید مبتنی بر مشارکت و موفقیت برای تمام یادگیرندگان باشد.
- برنامه درسی باید به تجارب یادگیرندگان پاسخگو باشد.
- برنامه درسی باید رویکردهای مشارکتی، جامع و قدرتمند به آموزش و یادگیری را در بر داشته باشد.
- برنامه درسی باید افراد را در فعالیت های منطقی و قابل اعتماد درگیر کند.
- همچنین انجمن مطالعات برنامه درسی استرالیا، برای برنامه ریزی درسی نیز ویژگی هایی را مدنظر دارد که عبارتند از:
 - برنامه ریزی درسی باید مبتنی بر تحلیل و ارزیابی سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و تاریخی باشد.
 - شناسایی و ارزیابی واضحی از ارزش ها و باورهای شکل دهنده برنامه درسی داشته باشد.
 - به ارزیابی انتقادی بپردازد.
 - بر سبک های یادگیری متنوع افراد تأکید داشته باشد.
 - بی عدالتی ها بین گروه ها یا اقلیت های مختلف را از بین ببرد.
 - کیفیت تعلیم و تربیت را در سطح فردی، مدرسه ای، منطقه ای، استانی، ملی و بین المللی ارتقاء بخشد.
 - فعالیت ها و تجارب مشترک بین تمام اعضاء شامل معلمان، مدیران، متخصصان، دانش آموزان و والدین برقرار سازد.

انتشارات انجمن

انجمن مطالعات برنامه درسی استرالیا دارای دو نشریه پژوهشی، یک خبرنامه الکترونیکی و مجموعه ای از کتاب هاست که نحوه دریافت آن برای اعضا انجمن به دو صورت دریافت پستی و یا به شیوه دریافت آنلاین انجام می شود. نشریه های این انجمن در ادامه معرفی می شوند:

الف- مجله «چشم اندازهای برنامه درسی»^۱ که به شکل فصلنامه منتشر می شود. این مجله، فصلنامه ای علمی- پژوهشی است که انتشار آن از سال ۱۹۸۰ میلادی آغاز شده و تاکنون (۲۰۱۵میلادی) ادامه دارد. مقاله های در این مجله از نظر دو نفر از اعضای هیات تحریریه عبور می کند و سپس در روند داوری ۸ الی ۱۰ هفته ای قرار می گیرد. این مجله معمولاً مقاله هایی را منتشر می کند که در بخش های ذیل قرار بگیرند:

- مقاله های اصیل که ماهیت تجربی و نظریه ای داشته باشند.
- مقاله هایی که ماهیت کاربردی داشته باشند و مطالعات موردی درباره پژوهش کلاس درس، برنامه ریزی درسی و ارزشیابی باشد.
- گزارش های مختصر درباره پژوهش های در دست انجام و فعالیت های طراحی و توسعه و مثال هایی از تجارب در دست انجام کلاس درس. مقاله های این بخش، با عنوان «نمونه ها» معرفی می شوند.
- نامه به سردبیر
- مرور کتاب

1 - "Curriculum Perspectives" (Quarterly Journal)

ب- مجله «مدرس دوره ابتدایی و متوسطه»^۱: این مجله از سال ۲۰۰۳ تا سال ۲۰۱۴ میلادی منتشر می شد و در هر سال سه شماره از این مجله چاپ می شد. برای مثال در تازه ترین شماره این مجله، یعنی سال ۲۰۱۴ میلادی، موضوعاتی ذیل بیش از همه مورد توجه بوده است:

- توسعه پایدار برای دوره تحصیلی متوسطه
- ارتباط آموزش ارزش ها و توسعه پایدار
- زبان ژاپنی و نوآوری برنامه درسی پایدار
- مدارس آسیایی، توسعه سواد آسیا از طریق مدارس بین المللی
- مشارکت در یادگیری و آموزش محیط زیست پایدار
- چالش ها و فرصت های آموزش توسعه پایدار در برنامه درسی استرالیا
- محورهای اساسی توسعه پایدار در آموزش استثنایی
- آینده طرح های آموزش انفرادی در عصر پاسخگویی نظام آموزشی
- ابزارهای اثربخش برای ایجاد مدارس توانمند آسیایی
- تلفیق برنامه درسی و سنجش کلاس درس

همچنین برخی از مهم ترین کتب منتشر شده انجمن عبارتند از:

- کتاب «فلسفه و پژوهش اخلاقی برای دانش آموزان دوره متوسطه و بالاتر»^۲، نویسنده سارا داوی چسترز و همکاران^۳، ۲۰۱۳ میلادی. این کتاب به منظور گسترش درک معلمان از پژوهش فلسفی نگارش شده و منابع آموزشی قابل دسترس متنوعی را برای موضوعات درسی مختلف ارائه می کند. در این کتاب بر این محور تاکید می شود که دانش آموزان و معلمان قادر هستند توانایی خود را برای پرسش کردن محک بزنند، عطش خود را برای رسیدن به معنا و درک محقق کنند، راه های ممکن را با دیگران کشف کنند، و در یک اجتماع پشتیبان، تفکر خود را بیازمایند. همچنین این کتاب نشان می دهد که شرکت در جلسات فلسفه موجب می شود دانش آموزان و معلمان بتوانند، از طریق یادگیری تفکر به شیوه انتقادی، خلاقانه و هوشیارانه، برنامه درسی را به طور عمیق و فراتر از مدرسه کشف کنند. این شیوه یادگیری موجب می شود دانش آموزان و معلمان به درک بهتری از زندگی برسند.
- کتاب «فلسفه برای کودکان خردسال: یک کتاب راهنمای کلاسی»^۴؛ نویسنده فیلیپ کم^۵ و همکاران، ۲۰۰۷ میلادی. این کتاب، راهنمایی برای معلمان پیش دبستانی است که برای کمک به معلمان در زمینه آموزش فلسفه به کودکان و شکل گیری مهارت های کاوشگری و استدلال در دانش آموزان، با استفاده از کتاب های داستان، تدوین شده است. این کتاب، دربردارنده داستان های مختلف، همراه با فعالیتهای یادگیری است که مبنای فلسفی آن مشخص شده است. فعالیت های یادگیری غالباً مبتنی بر استنباط پرسش های خوب، کشف مفاهیم، و ایجاد مهارت های استدلالی است. این کتاب کاربردی، به معلمان در شناسایی فلسفه کلاس درس همراه با دانش آموزانشان، کمک می کند و دانش آموزان را قادر می سازد تا مسائل را بررسی کنند، سؤال بپرسند، درباره ایده ها بحث کنند، و بصیرت عمیق تری به زندگی خود و دیگران پیدا کنند.

1 - "Primary and Middle Years Educator"

2 - "Philosophy and Ethical Inquiry for Students in the Middle Yars and Beyond"

3 - Sarah Davey Chesters

4 - "Philosophy with Young Children - a Classroom Handbook"

5 - Philip Cam

- کتاب «برنامه درسی استرالیا: مشاهدات یک سفر»^۱: نویسنده کولین مارش^۲، ۲۰۱۲ میلادی. این کتاب شامل مجموعه مقالاتی است که متخصصان برنامه درسی درباره تجارب شان از مشارکت در دوره های تحصیلی مدارس استرالیا ارائه کرده اند. در این کتاب، نظرات و مباحث ارزشمندی درباره برنامه درسی استرالیا ارائه شده است.
- کتاب «فراتر از مرزها: پناهندگان آفریقایی، معلمان و مدارس»^۳: نویسنده تانیا فرفولیا^۴، ۲۰۱۲ میلادی. یکی از معیارهای جامعه عادل، توجه به افشار آسیب پذیر است. در میان پناهندگان، به ویژه پناهندگان جوان آفریقایی، قشر آسیب پذیر گسترده ای دیده می شود. معلمان و مدارس، در خط مقدم اسکان مجدد این قشر آسیب پذیر قرار دارند. کتاب حاضر، به معرفی مسأل مرتبط با آموزش پناهندگان آفریقایی می پردازد و برخی از روش ها و راهبردهای مواجهه اثربخش با نیازهای دانش آموزان آفریقایی را مطرح می کند.
- کتاب «برنامه درسی طی ۳۰ سال: چه به دست آورده ایم؟»^۵: نویسنده کولین مارشال^۶، ۲۰۱۲ میلادی. از سال ۱۹۸۰ میلادی، متخصصان تعلیم و تربیت همراه به انتشار مسائل برنامه درسی استرالیا اقدام کرده اند. برخی از این آثار، در کتاب یاد شده، ارائه شده است. در این راستا، موضوعاتی نظیر برنامه درسی پایه ای استرالیا و اجرا نشدن برخی از برنامه های درسی به دلایل سیاسی و اجرایی، مورد بحث قرار می گیرد.
- کتاب «پیوند یادگیری و زندگی: بازنگری آموزش ها در دوره متوسطه»^۷: نویسنده برنتون پروزر^۸ و همکاران، ۲۰۱۰ میلادی. کتاب حاضر، در راستای پروژه ای نوشته شده است که در زمینه پیوند یادگیری به زندگی دانش آموز، و پیوند معلمان با تازه ترین پژوهش های ویژه دوره متوسطه، و پیوند بهتر دوره تحصیلی ابتدایی با دوره متوسطه در راستای تداوم حضور دانش آموزان، اجرا شده بود. در این کتاب تجارب واقعی معلمان در کلاس های واقعی بیان شده است.
- کتاب «ارزشیابی برای مشارکت: تقویت یادگیری در دوره متوسطه»^۹: نویسنده جنی نایلر^{۱۰}، ۲۰۰۹ میلادی. در این کتاب، چالش های مشارکت دانش آموزان در دوره تحصیلی متوسطه، به طور مستند مورد بحث قرار می گیرد. در این کتاب، مروری بر مسائل اساسی موضوع مشارکت مطرح می شود، از جمله؛ ارائه چارچوب ارزشیابی مناسب مبتنی بر رضایت دانش آموزان و معلمان، ارائه راهبردهای ویژه ارزشیابی فعالیت های مدرسه، شکل دهی فرهنگ پژوهش مشارکتی در میان معلمان، و ارائه راهبردهای موفق یاددهی-یادگیری قابل انتقال به موضوعات مختلف.
- کتاب «جنسیت و فناوری اطلاعات: چالش های پیش روی آموزش رایانه ر و فناوری اطلاعات در مدارس دوره متوسطه استرالیا»^{۱۱}: نویسنده جولیان لینچ^{۱۲}، ۲۰۰۷ میلادی. در این کتاب پرسش های اساسی درباره مشارکت ضعیف دانش آموزان دوره متوسطه در درس کامپیوتر و فناوری اطلاعات، مورد بحث قرار می گیرد. این مسئله به ویژه در گروه دانش آموزان دختر بسیار بارزتر است و در این کتاب مورد واکاوی بیشتر قرار می گیرد.

1 - "The Australian Curriculum: Observations of a Journey"

2 - Colin Marsh

3 - "Crossing Borders: African Refugees, Teachers and Schools"

4 - Tania Ferfolja

5 - "Curriculum over 30 Years: What have we achieved?"

6 - Colin Marsh

7 - "Connecting Lives and Learning - Renewing Pedagogy in the Middle Years"

8 - Brenton Prosser

9 - "Evaluating for Engagement: Enhancing Learning in the Middle Years"

10 - Jenny Nayler

11 - "Gender and IT: Ongoing challenges for Computing and Information Technology education in Australian secondary schools"

12 - Julianne Lynch

— کتاب «برنامه ریزی های درسی در استرالیا: طرح های امیدوارکننده، بن بست ها و چالش ها»^۱: نویسندگان کاترین هریس و کولین مارش^۲، ۲۰۰۵ میلادی. در این کتاب، بخش های ارزشمندی از مجموعه سیاست های آموزشی و برنامه ریزی درسی در استرالیا جمع آوری شده است. همچنین مطالعات موردی مستخرج از پژوهش های مستقل ایالت ها، نمونه های عملی مهمی از اجرای سیاست های آموزشی را ارائه می کند. به علاوه، الگوهای مفهومی تغییر برنامه درسی برگرفته از مطالعات موردی مذکور، در کتاب حاضر ارائه شده است. این کتاب برای متخصصان علاقمند به مطالعه موضوعات مرتبط با مشارکت ها و چالش های میان برنامه ریزان درسی ملی، ایالتی و منطقه ای، اثر مفیدی محسوب می شود.

کنفرانس ها و رویدادهای انجمن

انجمن مطالعات برنامه درسی استرالیا از سال ۱۹۸۹ میلادی هر دو سال یکبار، کنفرانس بین المللی درحوزه برنامه درسی برگزار کرده است که آخرین کنفرانس این انجمن در ۳۰ سپتامبر ۲۰۱۵ میلادی (برابر با مهر ۱۳۹۴) تا ۲ اکتبر ۲۰۱۵ میلادی برگزار شده است. مجموعاً از زمان شکل گیری این انجمن تا کنون، ۱۴ کنفرانس توسط انجمن برگزار شده است.

عنوان همایش دوسالانه ۲۰۱۵ عبارت است از «رهبری برنامه درسی برای استرالیای متنوع» که در ایالت آدلاید^۳ استرالیا برگزار شده است. محورهای همایش در زمینه های مختلف قرار دارد، نظیر

— هدایت حیطه های یادگیری در برنامه درسی

— تنوع تسهیلگر گفتگو در عرصه یاددهی-یادگیری

— ارتقای تعلیم و تربیت جامع و متناسب اجتماعی برای استرالیای متنوع

در این کنفرانس غالباً مقاله های دارای موضوعات طراحی برنامه درسی که به تمام یادگیرندگان احترام می گذارد و برای آنها ارزش قائل می شود، مورد استقبال قرار می گیرد.

همچنین انجمن مطالعات برنامه درسی استرالیا، با موفقیت کنفرانس هایی را نیز در سال های پیش ارائه کرده است، از جمله برخی از مهم ترین آنها عبارتند از:

— کنفرانس سالیانه ۲۰۱۳: قلمرو ناشناخته؛ هدایت برنامه درسی جدید استرالیا

— کنفرانس سالیانه ۲۰۱۱: مدیریت تغییر برنامه درسی

— کنفرانس سالیانه ۲۰۰۹: برنامه درسی: یک گفتار ملی

— کنفرانس سالیانه ۲۰۰۷: صحنه اصلی برنامه درسی؛ جامعیت، خلاقیت و تنوع

— کنفرانس سالیانه ۲۰۰۱: آینده تعلیم و تربیت و شهروندی جدید

خدمات انجمن

انجمن مطالعات برنامه درسی استرالیا سال ها است که خدمات مرتبط با برنامه درسی را در عرصه های مختلف ارائه کرده است. این انجمن به عنوان یک سازمان حرفه ای، تخصص و تجربه لازم را دارد و خدمات ذیل را ارائه می کند:

— **برنامه ریزی درسی:** خدماتی نظیر تامین بسته های آموزشی ویژه معلم، متون ویژه دانش آموز، واحدهای کار کلاس درس، کیت آموزشی^۴، وب سایت و خدمات یادگیری آنلاین. کارکنان این انجمن، در زمینه برنامه ریزی درسی در تمامی موضوعات

¹ - Curriculum Developments in Australia: Promising Initiatives, Impasses and Dead-Ends

² - Catherine Harris & Colin Marsh

³ . Adelaide

⁴ - resource kit

درسی تجارب فراوانی دارند. همچنین در این زمینه، با شبکه ای از متخصصان دانشگاهی و مشاوران همکاری دارند. در این زمینه، همچنین این انجمن، از مشورت با معلمان و دانش آموزان استفاده کننده از برنامه های درسی، بهره می گیرد.

– **برنامه های یادگیری تخصصی:** این انجمن می تواند برنامه های یادگیری تخصصی و کارگاه های ویژه معلمان استرالیا را مدیریت، طراحی و یا ارائه نماید. تمامی برنامه های این بخش به طور مداوم مورد ارزیابی قرار می گیرد و تداوم خدمات تخصصی بر اساس آن، دنبال می شود.

– **مدیریت برنامه ها:** در این زمینه، انجمن مطالعات برنامه درسی استرالیا، خدماتی ذیل را ارائه می کند از جمله مدیریت کارگاه های آموزشی و کنفرانس های دوره ای، طراحی برنامه ها، خدمات تسهیل گر، تبلیغات، اجاره محل برگزاری، خدمات ثبت نام آنلاین، رابط نمایندگان برنامه ها، رزرو سفر، و مدیریت مالی پروژه ها.

– **خدمات پژوهشی:** انجمن مطالعات برنامه درسی استرالیا به عنوان موسسه مرتبط با پژوهش های برنامه درسی، تمامی پژوهش های درخواستی را مدیریت می نماید. در این راستا، از طریق همکاری با متخصصان دانشگاهی سراسر استرالیا، پژوهش های بنیادی، کاربردی و توسعه ای در تمامی زمینه های برنامه درسی انجام می شود. در این زمینه، بسیاری از پژوهش های ملی مرتبط با عرصه های آموزشی و برنامه درسی، مرتبط با دولت و پارلمان استرالیا، انجام شده است.

منابع

- Australian Curriculum Studies Association (2015). Retrieved from: www.acsa.edu.au.2015/9/5.
- Brown, Maryann (2010). Australian Curriculum Studies Association Incorporated, ACSA Publication.
- Marsh, Colin (2012). The Australian Curriculum: Observations of a journey. ACSA Publication.